

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

32.

KURJER WILEŃSKI GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 23-го Апрѣля. — 1848 — Wilno. PIĄTEK, 23-go Kwietnia.

ВНУТРЕШНЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 17-го Апрѣля.

Высочайшими Грамотами, данными 13-го и 14-го Марта, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: ордена Св. Анны 1-й степени: Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ при Виртембергскомъ Дворѣ, Тайный Совѣтникъ Князь *Горчаковъ*, и состоящій по Кавалеріи и при Отдѣльномъ Кавказскомъ Корпусѣ, Генерал-Маіоръ Султанъ *Азаматъ-Гурей*, и ордена Св. Станислава 1-й степени, Командиръ Кавказской Резервной Гренадерской Бригады, Генерал-Маіоръ Баронъ фонъ-*Врангель* 2-й.

Его Императорское Величество Всемилостивѣйше соизволило на увольненіе Преосвященнаго *Антонія*, Архіепископа Минскаго, согласно его прошенію, отъ управленія Епархіею на покой, по разстроенному на служеніи Святой Церкви здоровью его, съ производствомъ пожизненной пенсіи по двѣ тысячи рублей серебромъ въ годъ.

Викарію Литовской Епархіи, Епископу Брестскому *Михаилу*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Епископомъ Минскимъ и Бобруйскимъ.

Тайному Совѣтнику *Языкову* и Венденскому мѣщанину *Арнольду Каугерту* выдана изъ Департамента Сельскаго Хозяйства десятилѣтняя привилегія на изобрѣтенную послѣднимъ изъ нихъ (*Каугертомъ*) жатвенную машину.

Государь Императоръ, по Положенію Комитета Финансовъ, въ 31-й день прошедшаго Марта, Высочайше повелѣть соизволилъ: 1) Вывозъ за границу Россійской золотой и серебряной монеты воспретить впредь до усмотрѣнія, по всей западной сухопутной границѣ Имперіи. 2) Для облегченія извозчиковъ и провзающихъ ихъ дозволить вывозить за границу: извозчикамъ до ста рублей, а провзающимъ до трехъ сотъ рублей золотомъ или серебряною монетою на каждое лице, съ подачею о сей монетѣ въ таможи объявленій.

4-го Апрѣля, скончался здѣсь, послѣ продолжительной болѣзни, Графъ *Казимиръ Платеръ*. (С. П.)

ВІАДОМОЌИ КРАЈОВЕ.

St. Petersburg, 17-go Kwietnia.

Презъ Найвысше Дипломата, 13-го и 14-го Марца, Найтасквѣй мianowani zostali Kawalerami: Orderu Św. Anny 1-jej klasy: Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny przy Dworze Württembergskim, Radzca Tajny, Xiążę *Gorczałow*, oraz liczący się w Jeździe i przy Korpusie Oddzielnym Kawkazkim, Jenerał-Major *Sułtan Aзамат-Гурей*, i Orderu Św. Stanisława 1-jej klasy, Dowódzca Kawkazkiej Brygady Rezerwowej Grenadyerów, Jenerał-Major *Baron von Wrangel* 2.

— JEГО CESARSKA MOŚĆ Najmilościwiej zezwolił na uwolnienie Przewielebnego *Antoniego*, Arcybiskupa Mińskiego, stosownie do jego prośby, od zarządu dyecezyi na życie spokojne, z powodu osłabionego na usługach Świętego Kościoła zdrowia jego, i z przeznaczeniem mu dożywotniej pensyi, po dwa tysiące rubli srebrem rocznie.

— Wikaryuszowi Dyecezyi Litewskiej, Biskupowi Brzeskiemu *Michałowi*, Najmilościwiej rozkazano być Biskupem Mińskim i Bobrujskim.

— Radzcy Tajnemu *Jazykow* i mieszczaninowi Wendeńskiemu *Arnoldowi Kaughertowi*, wydany został z Departamentu Gospodarstwa Wiejskiego przywilej dziesięcio-letni na wynalezioną przez *Kaugherta* machinę do zęcia zboża.

CESARZ JEГО MOŚĆ, zgodnie z uchwałą Komitetu Finansów, z d. 31 Marca, Najwyżej rozkazać raczył: 1) Wywozu za granicę Rossyjskiej złotej i srebrnej monety, zabronić do dalszego rozporządzenia, na całej zachodniej lądowej granicy Cesarstwa. 2) Dla ulżenia furmanom i przejeżdżającym, dozwolić wywozu za granicę: furmanom do stu rubli, a przejeżdżającym do trzystu rubli w złotej lub srebrnej monecie na każdą osobę, za złożeniem o tѣm objawienia na Komorze Celnej.

Dnia 4-go Kwietnia, umarł tu, po długiej chorobie, Hrabia *Kazimierz Plater*. (P. P.)

Давъ войскамъ кратковременный отдыхъ, Генералъ-Лейтенантъ *Фрейтагъ* вновь выступилъ, 9-го Января, изъ укрѣпленія Воздвигенскаго въ Малую Чечню, и, слѣдуя настоячиво предначертанному плану, продолжалъ истребленіе лѣсовъ, по 17-е Февраля.

Между тѣмъ, по распоряженію его, произведены два удачныя поиска колоннами, подъ начальствомъ Полковниковъ: Флигель-Адьютанта Князя *Барятинскаго* 1-го, къ Джарганъ-Юрту, и Барона *Вревскаго* 2-го, на деревни Гехинъ-Каждъ, Тегенъ-Юртъ и Берды-Юртъ; войска уничтожили эти главные притоны хищниковъ, и захватили значительное число плѣнныхъ и скота.

Во все это время, не смотря на упорное сопротивленіе горцевъ, при защитѣ ауловъ, мы потеряли: убитыми, оберъ-офицера одного и нижнихъ чиновъ 8; ранеными, оберъ-офицеровъ 2, нижнихъ чиновъ 88.

Съ возвращеніемъ войскъ, 18 Февраля, на постоянныя ихъ квартиры, Генералъ Лейтенантъ *Фрейтагъ* заключилъ начатую 18 Ноября зимнюю экспедицію. Не взирая на глубокія снѣга и морозы, доходившіе до 22 хъ градусовъ, храбрыя и неутомимыя войска, поражая мятежниковъ на всѣхъ пунктахъ, прорубили въ лѣсахъ такіе широкіе просѣки, что на будущее время вполне обезпечено и для небольшихъ отрядовъ безпрепятственное сообщеніе по всему протяженію передовой Чеченской Линіи.

Чеченцы тицетно ожидали помощи отъ Шамилля. Виновникъ возмущенія, скрывался въ своемъ убѣжищѣ, предоставилъ ихъ собственной оборонѣ. Многіе горцы, не вѣря болѣе его обѣщаніямъ, прибѣгаютъ подъ покровительство наше, и такимъ образомъ составились уже и ежедневно усиливаются около передовыхъ укрѣпленій покорные аулы, коихъ жители ревностно участвуютъ въ дѣйствіяхъ нашихъ къ окончательному усмиренію края.

На правомъ флангѣ Кавказской Линіи Генералъ-Майоръ *Ковалевскій*, продолжая наказывать вѣроломныхъ Абадзеховъ, произвелъ, 10 Февраля, новый набѣгъ за рѣку Бѣлую, истребилъ 18 хуторовъ съ огромными запасами хлѣба и сѣна, и взялъ 28 плѣнныхъ и до 6,000 головъ скота.

Въ этомъ дѣлѣ горцы понесли значительную потерю; съ нашей стороны ранено: оберъ-офицеровъ 2 и нижнихъ чиновъ 9.

Въ Дагестанѣ и на Черноморской Береговой Линіи все тихо и спокойно. (Р. И.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 15 Апрѣля.

Въ *Сѣверной Пселѣ* напечатано:

Командиръ 5-го корпуса арміи, генералъ фонъ Коломбъ, обнародовалъ въ Познани прокламацію, отъ 11 Апрѣля, для объясненія причинъ, побуждающихъ его употребить силу, для возвращенія къ повиновенію Поляковъ, которые нарушаютъ законный порядокъ и угрожаютъ опасностью жизни и достоянію германскихъ и еврейскихъ жителей, равныхъ съ ними числомъ. Во многихъ городахъ и деревняхъ ограбили и подвергли терзаніямъ Евреевъ, и во всей провинціи предавались самымъ противозаконнымъ поступкамъ. Нѣмецкіе жители рѣшили оградить себя отъ опасности, и условиться съ значительнымъ числомъ польскихъ гражданъ и крестьянъ, которые хотятъ оставаться подъ Прусскимъ владычествомъ. Эта здравая часть народонаселенія страшится возвышеннаго переобразования. Въ такомъ положеніи, говоритъ генералъ фонъ Коломбъ въ своей прокламаціи, мнѣ болѣе ничего не остается, какъ сломить сопротивленіе, встречаемое законами; я употреблю власть, предоставленную мнѣ противъ нарушителей спокойствія. Чтобы предохранить страну отъ совершеннаго безначалія, надобно возстановить порядокъ самими рѣшительными ердами.

— Судя по прокламаціи, изданной въ Познани, 12 Апрѣля, королевскимъ комиссаромъ, генераломъ Виллизеномъ, должно думать, что была заключена конвенція, въ силу которой отряды вооруженныхъ жителей должны разсѣяться. Уже 11-го и 12-го числа, собранныя въ разныхъ мѣстахъ толпы, начали расходиться. Генералъ Виллизенъ объявляетъ, что немедленно прекратитъ исполненіе своей должности, если черезъ три

По даніи войскамъ короткаго выспытыванія, Генералъ-Поручикъ *Фрейтагъ* знову wyruszył, d. 9 Stycznia, z warowni Wozdwiżenskiej do Małej Czechni, i trzymając się stale zakreszonego planu, wytrzebiał dalej lasy, aż do d. 17 Lutego.

Tymczasem, z rozporządzenia jego, wykonano dwa pomyslnie rekonesanse kolumnami, pod naczelnictwem Półkowników: Fligel-Adjutanta Xiecia *Barjatynskiego* 1-go, ku Dżargau-Jurtu, i Barona *Wrewskiego* 2-go, do wsi Gechin-Każ, Tehen-Jurt i Berdy-Jurt; wojska zniszczyły te główne przytulki rabusiów, i zabrały znaczna liczbę jeńców i bydła.

Przez cały ten czas, pomimo zaciętego oporu Górali, przy obronie aułów, postradaliśmy w poległych jednego oficera niższego i 8 żołnierzy, ranionych zaś było: oficerów niższych 2, a żołnierzy 88.

Za powrotem wojsk, dnia 18 Lutego, na stałe leże, Generał-Porucznik *Freytag* zakończył rozpoczętą d. 18 Listopada wyprawę zimową. Pomimo wielkich śniegów i mrozów, do 22 stopni, waleczne i niezmordowane wojska, pokonywając hultowników na wszystkich punktach, przecięły w lasach tak szerokie przeręby, że na przyszłość zupełnie jest zapewnioną, nawet i dla niewielkich oddziałów, bezprzeszkodna komunikacya na całej rozciągłości przedowej Linii Czecheńskiej.

Czecheńcy napróżno oczekiwali pomocy od Szamila. Sprawca powstania kryjąc się w swym przytulku, pozostawił ich własnej obronie. Wielu Górali, nie ufając już jego obietnicom, ucieka się pod nasze opiekę, i tym sposobem powstały już i codziennie wzrastają około przedowych warowni ukorzone аулы, których mieszkańcy gorliwie biorą udział w czynnościach naszych względem ostatecznego usmierzenia kraju.

Na prawém skrzydle Linii Kaukazkiej, Generał-Major *Kowalewski*, nie przestając karcie wiarolomnych Abadzechów, odbył d. 10 Lutego nową wycieczkę za rzekę Białą, zniszczył 18 folwarków, z ogromnemi запасami zboża i siana, i wziął 28 jeńców, oraz do 6,000 sztuk bydła.

W tej utarczce, Górale ponieśli znaczną stratę: z naszej strony raniono: oficerów niższych 2 i żołnierzy 9.

W Daгестanie i na Linii nadbrzeżnej Czarnomorskiej spokojność jest zupełna. (R. I.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y

Berlin, 15 kwietnia.

W *Pszczole Północnej* czytamy:

Dowódzca 5-go korpusu armii, Generał von Kolomb, wydał w Poznaniu odezwę, pod d. 11 kwietnia, w której wyraża przyczyny, zmuszające go użyć siły dla przywrócenia do posłuszeństwa Polaków, naruszających prawny porządek i zagrażających niebezpieczeństwem życiu i własności Niemieckich i Żydowskich mieszkańców, którzy im są równi ilością. W wielu miastach i wsiach złupili i męczyli Żydów, a w całej prowincyi dopuszczali się najprzebiewniejszych prawu postępów. Mieszkańcy Niemieccy, postanowili zabezpieczyć się od tych gwałtów i porozumieć się z większą ilością Polskich obywateli i wieśniaków, którzy chcą pozostać pod panowaniem Pruskiem. Ta zdrowo myśląca część ludności obawia się zapowiedzianej reorganizacyi. „W takim położeniu—powiada Generał von Kolomb w swojej odezwie,—nie mi innego nie pozostaje, jak złamać opór stawiany prawom, i użyć ku temu władzy, poruczonej mi przeciwko burzycielom spokojności. Aby uchronić kraj od zupełnego bezrządu, należy przywrócić porządek, chociażby za pomocą ostatecznych środków.“

— Sądząc z odezwę ogłoszonej w Poznaniu 12 kwietnia, przez Kommissarza Królewskiego, Generała Willisena, należy wnosić, że została zawarta konwencya, mocą której oddziały zbrojnych mieszkańców powinny się być rozwiązać. Już d. 11 i 12 kwietnia, zgromadzone w różnych punktach tłumy, rozchodzić się zaczęły. Generał Willisen ogłasza, że niezwłocznie zawiesi spełnienie swoich poruczeń, jeśli w ciągu trzech dni nie rozejdą się zbroj-

дня не разбьются все вооруженныя скопища. Онъ предпринимаетъ поездку по всей провинци, и будетъ устанавливать военное положеніе повсюду, гдѣ будутъ пытаться къ новымъ вооруженіямъ. До совершеннаго возстановленія спокойствія онъ не приступитъ къ введенію преобразованій, для которыхъ отпущены въ Познань.

— Третьяго дня Король подписалъ кабинетное повелѣніе, по силѣ коего уѣзды: Веховскій, Бабимостскій, Мендзыхоцкій, Мендзыржецкій, Чарниковскій, Ходешинскій, Виржицкій, Быдгосскій, Шубинскій и Пиовроцлавскій отдѣлены отъ познанской провинци.

— По официальномъ списку, 18 и 19 Марта сего года убито въ Берлинѣ 3 офицера, 17 унтеръ-офицеровъ и нижнихъ чиновъ; ранено же было: 14 офицеровъ, 14 унтеръ-офицеровъ, 225 нижнихъ чиновъ и 1 хирургъ.

А В С Т Р И Я.

Вѣна, 14 Апрѣля.

Императоръ повелѣлъ четыремъ депутатамъ, избраннымъ отъ четырехъ университетскихъ факультетовъ въ національное франкфуртское собраніе, вручить отъ имени Его Велич. германскому сейму регалии германской Имперіи, хранившіяся до нынѣ при австрійскомъ дворѣ, для предоставленія ихъ потомъ тому, кто будетъ избранъ германскимъ Императоромъ.

— Сегодня, изъ главной квартиры въ Веронѣ прислано сюда къ военному министру слѣдующее донесеніе, отъ 9 н. м.: Вчера, въ 7 часовъ утра, непріятель, въ числѣ 8—10,000 человекъ, явился передъ Гойто, прибывъ со стороны Маркаріи. Гойто былъ занятъ только одною ротой 4-го батальона императорскихъ егерей, подъ начальствомъ капитана Кнезиха. Остатокъ бригады генерала Вольгемута стоялъ на лѣвомъ берегу Минчіо. Тотчасъ же завязалась жаркая перестрѣлка, которая, по свидѣтельству всѣхъ очевидцевъ, была чрезвычайно-храбро поддерживаема нашими егерями. Число непріятельскихъ войскъ, дѣйствительно бывшихъ въ огнѣ, могло простираться отъ 3 до 4,000 чел. Непріятель нѣсколько разъ пытался взять приступомъ Гойто, но былъ постоянно отражаемъ. Сраженіе продолжалось уже четыре часа, когда генерал-майоръ Вольгемутъ приказалъ егерской ротѣ, защищавшей Гойто, ретироваться черезъ мостъ, при чемъ храбрые егеря попали подъ перекрестный огонь непріятеля, нанесши имъ чувствительную потерю, при чемъ убитъ былъ храбрый капитанъ Кнезигъ. По совершеніи ретираты, которую прикрывали Градиштанцы, поставленные на лѣвомъ берегу, наши войска взорвали мостъ на Минчіо. Непріятель долженъ былъ потерять много людей убитыми и ранеными, особенно изъ офицеровъ. Сраженіе продолжалось на обоихъ берегахъ Минчіо еще до вечера. Начальникъ 1-го корпуса арміи, фельдмаршал-лейтенантъ графъ Вратиславъ, по первому извѣстію о происшествіяхъ при Гойто, сосредоточилъ свои силы и съ частію ихъ придвинулся ближе къ этому мѣсту, но фельдмаршалъ графъ Радецкій, полагая, что непріятель хочетъ дать генеральное сраженіе и пересправился для того при Гойто чрезъ Минчіо, уже выдвинулъ изъ Вероны всѣ войска къ Вилла-Франкъ, гдѣ вечеромъ 8 го числа, не считая мантуанскаго гарнизона, было собрано отъ 18 до 20,000 человекъ. Однакожъ, противъ всякаго ожиданія, непріятель, утромъ 9-го, куда-то исчезъ; наши форпосты, утомленные боемъ наканунѣ, потеряли его ночью изъ вида, и даже разосланныя патрули нигдѣ не встрѣчали его. Вероятно, онъ удался опять къ Маркаріи. Въ Миланѣ это сраженіе провозгласили побѣдою Италіянцевъ, и пишутъ, что Австрійцы потеряли 2,000 пѣхотныхъ и четыре пушки; Пьемонтцы же заняли весьма выгодную позицію между Вероною Мантуею и Пескьерою.

Между-тѣмъ въ одно время съ происшествіями при Гойто, бригада генерал-майора князя Лихтенштейна тоже имѣла дѣло съ инсургентами. Именно, въ окрестностяхъ Монтебелло появились многочисленныя и правильно-устроенныя толпы инсургентовъ, и фельдмаршалу нужно было обуздать ихъ. Поэтому, бригада Лихтенштейна получила приказаніе идти къ Сан-Бонифачіо и оттуда предпринять рекогносцировку противъ Монтебелло. Генерал-майоръ князь Лихтенштейнъ выступилъ 7 числа изъ Вероны, переночевалъ въ Сан-Бонифачіо и 8-го выполнилъ свое порученіе. Дороги были перерѣзаны отчасти заѣсками и баррикадами,

не збеговиска; притѣмъ dodaje, iż sam przedsięwzięcie podróz po całej prowincyi, i będzie zaprowadzał wszę-dzie stopę wojenną, gdziekolwiek mian się kusić o uzbrajanie się na nowo. Dopóki zaś zupełny porządek przywrócony nie zostanie, Jenerał oświadcza, iż nie przystąpi do zaprowadzenia reform, dla których właśnie przybył do Poznania.

— Onegdaj podpisał Król rozkaz gabinetowy, według którego powiaty: Wschowski, Babimostski, Międzychodzki, Międzyrzecki, Czarnikowski, Chodzieszyński, Wirzycki, Bydgoski, Szubiński i Inowrocławski zostały od prowincyi Poznańskiej odłączone.

— Według urzędowej listy, w d. 18 i 19 marca r. b., poległo w Berlinie 3 oficerów, 17 podoficerów i żołnierzy; ranionych zaś było 14 oficerów, 14 podoficerów, 225 żołnierzy i 1 chirurg.

A U S T R I A.

Wiedeń, 14 kwietnia.

N. Cesarz Jego Mość polecił ostatecznie czterem Deputowanym, wybranym od czterech fakultetów Uniwersytetu na Zgromadzenie Narodowe Frankfurckie, złożyć w imieniu J. C. Mości Sejmowi Niemieckiemu insygnija Cesarstwa Niemieckiego, przechowywane dotąd na Dworze Austriackim dla wręczenia ich temu, kto będzie obrany Cesarzem Niemieckim.

— Od armii we Włoszech otrzymało ministerstwo wojny następujące wiadomości, datowane z głównej kwatery w Weronie d. 9 kwietnia: „Dnia 8 o godz. 7-jej z rana ukazał się nieprzyjaciel, w liczbie 8 do 10,000, pod miastem Goito, idąc z Markaryi; załoga tego miasta składała się tylko z jednej kompanii strzelców, pod dowództwem Kapitana Knezigga. Reszta brygady Wohlgemutha stała na lewym brzegu rz. Mincio. Wszczął się natychmiast żywy ogień tyralierski, który przez strzelców naszych z nadzwyczajną utrzymywany był odwagą. Nieprzyjaciela było w ogniu 3 do 4,000. Kilka razy kusił się on o zdobycie Goito, ale zawsze został odparty. Już bój trwał 4 godziny, gdy Jenerał Wohlgemuth kazał broniącej tego miasta kompanii strzelców cofnąć się przez most, przyczemъ dzielni ci strzelcy dostali się pomiędzy krzyżowy ogień nieprzyjaciela, który im dosyć znaczną zadał stratę i w którym waleczny Kapitan Knezig poległ. Po nastąpionym odwróceniu, zasłanianym przez ustawionych na lewym brzegu Gradistanów, nasi zerwali most na rz. Mincio. Nieprzyjaciel ponieść miał znaczną stratę w zabitych i ranionych, mianowicie pomiędzy oficerami. Walka trwała jeszcze po obu brzegach rz. Mincio aż do wieczora. Dowódzca 1-go korpusu armii, Feldmarszałek-Porucznik Hr. Wratysław, na pierwszą wiadomość o potyczce zaszłej pod Goito, skoncentrował wszystkie swoje siły i z częścią ich zbliżył się pod to miasto. Feldmarszałek Hr. Radecki, sądząc, że nieprzyjaciel ma zamiar wydać bitwę i w tym celu postanowił opanować przejście rz. Mincio pod Goito, posunął swe wojska z Werony do Villa-Franca, gdzie ku wieczorowi dnia 8, oprócz załogi m. Mantui, zebrało się blisko 20,000 ludzi. Tymczasem, wbrew wszelkiemu oczekiwaniu, nieprzyjaciel znikł nagle dnia 9 z rana i nie wiedzieć gdzie się obrócił; strudzone walką forpoczty nasze straciły go w nocy z oczu, a nawet rozoslane patrole nigdzie go nie spotkały. Zapewne cofnął się znnowu do Markaryi.“ — W Medyolanie bitwę tę ogłoszono za zwycięstwo Włochów, i piszą, że Austriacy utracili w niej 2,000 niewolnika i 4 działa; Piemontczycy zaś zajęli nader korzystne stanowisko między Weroną, Mantuą i Peschierą.—

„Równocześnie z potyczką pod Goito, brygada Jenerała Xięcia Liechtensteina stoczyła także pomysłną bitwę z powstańcami. W okolicy Montebello pokazały się większe i uporządkowane oddziały powstańców; Feldmarszałkowi zależało na tém, aby je ukarać. W skutek tego brygada Liechtensteina otrzymała rozkaz zbliżyć się aż do San Bonifacio i zamtąd przedsięwziąć wycieczkę do Montebello. Jenerał Liechtenstein wyruszył d. 7 z Werony, przeneocował w San Bonifacio i d. 8 wykonał swe polecenie. Drogi zatamowane były częścią barrykadami, częścią przekopami. Na wzgórzach obok gościnnica ujrzano wielu ludzi, ale nie można było rozpoznać czy są uzbrojeni lub

отчасти глубокими рвами; но наши пионеры скоро устранили все препятствия. На холмахъ, сопровождающихъ дорогу съ лѣвой стороны, замѣчено много людей, о которыхъ, однакожъ, нельзя было сказать, вооружены они или невооружены. Два-три пушечные выстрѣла разогнали эти толпы. Серьезное сопротивление встрѣчено только въ Соріо. Этотъ городъ былъ сильно укрѣпленъ окопами и занятъ толпою инсургентовъ, простиравшеюся отъ 800 до 1,000 чел. Бригада Лихтенштейна взяла Соріо приступомъ, при чемъ около 50 инсургентовъ осталось на мѣстѣ и отъ 30 до 40 человекъ взято въ плѣнъ; двѣ корабельныя пушки достались въ руки Австрійцевъ. Между тѣмъ, какъ это происходило на высотахъ, подполковникъ Мартини, съ своею колонною, шедшею по большой дорогѣ, взялъ приступомъ монтебельскій мостъ и равномерно отнялъ здѣсь у инсургентовъ двѣ корабельныя пушки. Монтебелло былъ совершенно покинутъ. 9-го Апрѣля бригада Лихтенштейна возвратилась въ Верону.

17 Апрѣля.

Министры, при содѣйствіи комитетовъ, съ нѣкотораго времени дѣйствуютъ весьма энергически и съ большою дѣятельностію, и вскорѣ волненіе умовъ совершенно будетъ успокоено.

— Къ министру внутреннихъ дѣлъ поступило нѣсколько прошеній, въ конхъ требуютъ, чтобы министры: гр. Таафе и гр. Фикельмонъ были удалены изъ кабинета. Гр. Гойосъ также оставляетъ должность главноначальствующаго надъ національною гвардіею, а на мѣсто его будетъ назначенъ начальникъ, по выбору этой гвардіи.

— Графъ Рудольфъ Стадионъ отказался отъ званія бургграфа Богеміи. Галиційскій совѣтникъ гр. Леонъ де Туль назначенъ въ эту высокую должность.

— На мѣсто уволеннаго отъ службы графа Ауэршперга, Кرواتскимъ гражданскимъ и военнымъ губернаторомъ (Банусомъ) назначенъ полковникъ баронъ Елашисъ, съ производствомъ въ чинъ фельдмаршала лейтенанта.

— Въ Вѣнской газетѣ напечатанъ слѣдующій рапортъ фельдмаршала Радецкаго къ военному министру: „10 Апрѣля, Сардинскій парламентаръ потребовалъ отъ Пеширскаго коменданта сдачи этой крѣпости, въ чемъ, разумѣется, комендантъ отказалъ; на другой день, неприятель, подойдя къ крѣпости, открылъ сильный огонь противъ форта Сальви, лежащаго внѣ укрѣпленій. Огонь продолжался безпрерывно нѣсколько часовъ. Между тѣмъ фельдмаршалъ Радецкий сосредоточилъ всѣ свои войска близъ Вероны. Инсургенты, узнавъ о томъ, переправились черезъ озеро Гарда въ Лазисъ и заняли деревни Кавальказеллу и Кастельново, лежащія между Вероною и Пеширою. Фельдмаршалъ направилъ противъ нихъ генераль-маюра князя Такенсъ, съ двумя баталіонами пѣхоты, двумя эскадронами кавалеріи и одною батареею артиллеріи. Дороги были заняты вооруженнымъ народомъ, производившимъ безпрерывную пальбу противъ нашихъ войскъ. Нѣсколько брошенныхъ гранатъ зажгли деревню Кастельново въ разныхъ мѣстахъ; одинъ баталіонъ полка Гаугвица, состоящій изъ однихъ Италійцевъ, взялъ приступомъ баррикады и занятые инсургентами дома, и прогналъ ихъ съ урономъ. Между тѣмъ подоспѣлъ второй баталіонъ и началась кровопролитная борьба; съ обѣихъ сторонъ сражались съ ожесточеніемъ; наконецъ, побѣжденные инсургенты обратились въ бѣгство; лишившись 500 человекъ убитыми; съ нашей стороны убиты только четверо рядовыхъ.“

„Въ то же время чужестранные охотники вторглись въ Юдикарію и заняли Тіоне. Съ другой стороны приближаются Романскіе и Тосканскіе волонтеры, подъ начальствомъ генерала Дурандо, угрожа пресѣченіемъ сообщенія между Вероною и Леньяго. Генераль Горшковскій, дѣйствующій съ особенною предусмотрительностію, привелъ крѣпость Мантуу въ оборонительное положеніе, снабдивъ ее жизненными и военными припасами. Верона приводится въ оборонительное положеніе и снабжается всякаго рода припасами.“

— Графъ Война назначенъ командиромъ въ Веронѣ, на мѣсто генерала Вальмодена, который уволенъ отъ сей должности; графу Радецкому предоставлено главное управленіе военными дѣйствіями.

— Изъ Зары отъ 29 Марта сообщаютъ, что тамъ господствуетъ чрезвычайная тревога по тому поводу, что 20,000 Турокъ расположились на границѣ съ намѣреніемъ ворваться въ тамошнюю страну. Шайка

нѣ. Кѣлика стражовъ дѣловыхъ распѣдило те тлумы. Значны опѣръ зналезио тило въ Соріо. Миасто то было мѣчно затарасоване и прѣзъ 800 до 1000 повстанѣвъ осадзоне. Бригада Личтенштейна взиѣла је штурмомъ, прѣзѣмъ околѣ 50 обронѣвѣвъ полегло, инныхъ заѣ 30 до 40 достало сіѣ въ niewолѣ; два дзиѣла окрѣтѣве zostaly takezъ zdobyte. Gdy сіѣ то дзиѣло на wzgѣrзach, tymczasemъ Podpѣlkownikъ Martini, z pѣlku Haugwitza, zdobył kolumnę swoję mostъ pod Montebello i zabралъ tu takezъ два окрѣтѣве дзиѣла. Z Montebello ustapili całkiemъ powstancы. Dnia 9 kwietnia бригада Liechtensteina powrѣciła do Weronы.“

Дня 17 kwietnia.

Ministrowie, wsparci pomocą Komitetów, rozwijają od dni kilku nadzwyczajną czynność i sprężystość; wkrѣtce затѣмъ wszystkie umysły będą uspokojone.

— Minister spraw wewnętrznych odebralъ kilka prośb, w ktѣrychъ domagają się, aby Ministrowie: Hr. Taafе i Hr. Fiquelmont, wydalenіи были z gabinetu. Hr. Hoyos składa takezъ dowѣdztwo gwardyi narodowej; jego nastѣpca ma byѣ przez wybѣrъ gwardyi na dowѣdzcę powołany.

— Hr. Rudolf Stadion złożył burgrabiostwo Czech; w miejsce jego otrzymał tę wysoką posadę, Hr. Leon de Thun, Radzca Gubernialny Galicyi.

— W miejsce uwolnionego od służby Hr. Auersperg, mianowany został cywilnym i wojennymъ Gubernatoremъ (Banusemъ Kroacyi, Pѣlkownikъ Baronъ Jellachich, z posunięciemъ zarazemъ na stopieñ Feldmarszałka-Porucznika.

— Gazeta Wiedeńska ogłosiła nastѣpujący nowy raportъ Feldmarszałka Radeckiego, przesłany Ministrowi wojny: „Parlamentarzъ Sardynski zawezwałъ 10 kwietnia Komentanta Peschiera do poddania twierdzy, co tenzъ, ma сіѣ rozumieѣ, odrzucił. Zarazъ затѣмъ nazajutrzъ nieprzyjacielъ podstąpił pod twierdzę i rozpoczął silny ogieñ prѣciwъ zamkowi Salvi, położonemu za szancami Peschiera. Ogieñ trwał bezъ przerwy kilka godzin. Feldmarszałekъ tymczasemъ zgromadziłъ wszystkie swoje siły pod Weronę. Powstancы, dowiedziawszy сіѣ o тѣмъ, przeprawili сіѣ przezъ jezioro Garda, wylądowali w Lazise i zajęli wioski Cavalcasello i Castelnuovo, leżące między Weronę i Peschiera. Feldmarszałekъ wysłałъ prѣciwъ nimъ Jenerał-Majora Xięcia Taxis, z dwѣma баталіонами, dwѣma szwadronami i jedną baterją artylleryi. Jenerałъ pomieniony został gościnnie zabarykadowane i osadzone uzbrojonymъ ludem, utrzymującymъ ciągły ogieñ prѣciwъ naszymъ wojskomъ. Kѣlika wyrzuconychъ granatówъ zapaliło Castelnuovo w rѣznychъ punktach; баталіонъ pѣlku Haugwitza, złożony z samychъ Włochów, zdobyłъ szturmемъ барыкады i zatarasowane domы, i wygnałъ ze stratą powstanców. Tymczasemъ nadeiagnąłъ i drugi баталіонъ; wszczęła сіѣ krwawa walka: obie bowiem strony walczyły z największѣмъ wysileniemъ; nakoniec, przemożeni powstancы podali tył, straciwszy 500 ludzi w samychъ zabitych; z naszѣj strony padło tylko na placu czterechъ żołnierzy.“

„W tymzъ czasie obcy ochotnicy wpadli do Judicaria i zajęli Tіone. Z innej strony postѣpują ochotnicy Romansey i Toskańscy, pod wodzą Jenerala Durando, zagrażające prѣciwъ cięciemъ stosunkówъ między Weronę a Legnago. Oba te oddziały nie są jednakъ takъ silne, aby mogły wzbudzać obawę. Jenerałъ jazdy Gorzkowski, zawsze czynny i prѣzorный, postawiłъ Mantuę w stanie obronnymъ, opatrzywszy ją w żywność i zapasy wojenne. Pracują takezъ czynnie nadъ obwarowaniem i zaopatrzeniemъ w żywność Weronы.“

— Postanowieniemъ Cesarzkimъ zakazane zostało w wojsku noszenie trzciny i kijów, ktѣre dotądъ służыły za oznakę stopnia i władzy podoficerów.

— Donoszą z Zара, 29 marca, że tamъ panuje największy popłѣch, z powodu, że 20,000 Turkówъ podstąpiły podъ granicę dla najścia naszego kraju. Bauda Allianceykówъ

Албанцевъ пыталась уже даже овладѣть городомъ Зарою, но это покушеніе не удалось.

— Изъ Босніи и Болгаріи, говорятъ, прибыли въ Пресбургъ депутація съ предложеніемъ присоединенія ихъ страны къ Венгріи.

Франція.

Парижъ, 14—16 Апрѣля.

Коммиссія внутренней защиты положила, чтобы только Брестъ и Тулонъ были вѣднѣ вооружены: въ гаваняхъ же Шербургской, Лоріанской и Рошфорской должно быть предпринято вооруженіе втораго разряда. Военные припасы, преимущественно же пули приготавливаются особенно и въ большомъ количествѣ.

— Дѣла на биржѣ были незначительны; однако ренты держались въ цѣнѣ. Со времени выпуска въ обращеніе 100-франковыхъ билетовъ, наличныя деньги стали не столь рѣдки. Слышно, что всѣ провинціальныя банки будутъ упразднены; останется только одинъ французскій банкъ съ капиталомъ въ 300 милліоновъ франковъ. Банкъ сей выпуститъ въ обращеніе 800 или 900 милліоновъ билетами.

— Слухи, что правительство намѣрено выплатить банковыми билетами и ассигновками казначейства всѣмъ компаніямъ желѣзныхъ дорогъ, подтверждаются. Капиталъ оныхъ составляетъ 1,409,969,000 франковъ.

— Постановленіемъ временнаго правительства упраздненъ временный главный штабъ войска. Уничтоженіемъ нѣкоторыхъ должностей, по министерству финансовъ, достигли уже сбереженія въ годъ 192,000 франковъ.

— Испанскій повѣренный въ дѣлахъ торжественно объявилъ временному правительству, что слухи, будто бы Испанія тайно вооружается противъ Франціи, не имѣютъ ни малѣйшаго основанія.

— Г. Куртуа предписалъ всѣмъ капитанамъ національной гвардіи, чтобы рядовые явились съ оружіемъ на смотръ, назначенный 20 с. м. на Марсовомъ полѣ, куда въ этотъ день соберется, не считая линейныхъ войскъ, 200,000 вооруженной гвардіи.

— Временное правленіе перемѣщается изъ зданія ратуши въ Тюльери. Составившіеся уже рабочіе перевезены будутъ въ Медонъ, гдѣ будутъ жить безъ трудовъ. При національныхъ фабрикахъ устроены удобныя больницы; въ каждомъ отдѣленіи есть особый врачъ, а если пациентъ не опасно боленъ, то ему безденежно отпускаютъ лекарства на домъ.

— По сдѣланной смѣтѣ, исправленіе поврежденій въ Тюльери обойдется въ 30,000 фр.

— Для мѣстопробыванія Абд-эль-Кадера назначенъ замокъ По, куда разрешено ему взять съ собою всѣ лица принадлежащія къ его свитѣ.

— Г-ну Корменену предложено составить уставъ, который будетъ представленъ національному собранію.

— Республиканскій символъ, принятый членами временнаго правительства, состоитъ изъ трехъ рукъ, изъ которыхъ двѣ поддерживаютъ одна другую, а третья указываетъ на небо. Двѣ соединенныя руки означаютъ союзъ, образующій силу; третья рука, указывающая на небо, напоминаетъ, что всякая мудрость происходитъ отъ Бога.

— Александръ Дюма пустился въ журналистику и основалъ особый журналъ.

— Назначена коммиссія для разсмотрѣнія жалобъ, представленныхъ противъ Г. Бланки.

17 Апрѣля.

Альпійская армія усилена двумя бригадами пѣхоты и одною кавалеріей, всего 15,000 чел. Арміею командовать будетъ генераль-лейтенантъ Удино, оставаясь впрочемъ, по прежнему, начальникомъ кавалеріи. Въ продолженіе нѣсколькихъ послѣднихъ дней привозятъ сюда много пушекъ отлитыхъ въ Дуэ, которые предназначены частью для артиллеріи національной гвардіи, частью же для вооруженія окружающихъ столицу укрѣпленій. Это вооруженіе уже началось. Слышно, что подвижная національная гвардія будетъ занимать эти укрѣпленія.

— Вчера, въ Воскресенье, столица Франціи перенесла опять день страшныхъ выжиданій, и находилась въ крайнемъ волненіи. Распространили слухъ о

кусила się już nawet ubiedz miasto Zara, ale zamach ten zniweczony został czujnością mieszkańców.

— Z Bośni i Bułgarii przybyły między deputacye do Prezburga z propozycją przyłączenia się do Węgier.

Франція.

Парижъ, 14—16 kwietnia.

Kommissya obrony krajowej postanowiła, aby tylko porty Brest i Tuluon były kompletnie uzbrojone; dla portów zaś Cherbourg, Lorient i Rochefort, ma być przedsięwzięte uzbrojenie drugiej klasy. Materiały wojenne, a szczególnie kule, przysposobają się w wielkich masach.

— Interessa w tych dniach na giełdzie były mało znaczące; renty jednak dobrze trzymały się w cenie. Od czasu wypuszczenia w obieg biletów 100-frankowych, pieniądże stały się mniej rzadkiemi. Słychać, że mają być zniesione wszystkie banki prowincjonalne; pozostanie tylko bank francuzki, z kapitałem 300 milionów fr. Bank ten puści w obieg za 800 lub 900 milionów biletów.

— Potwierdza się coraz więcej krążąca pogłoska, że rząd spłaci biletami bankowemi i bonami skarbowemi wszystkie towarzystwa dróg żelaznych. Kapitał tych 22 dróg wynosi 1 409,969,000 fr.

— Mocą postanowienia Rządu tymczasowego, zniesiony został tymczasowy sztab jeneralny wojska. Przez zwinięcie niektórych posad w wydziale skarbowym, osiągnięto już rocznej oszczędności 192, 00 fr.

— Sprawujący interessa hiszpańskie oświadczył Rządowi tymczasowemu najuroczyściej, że pogłoski, jakoby Hiszpania uzbrajała się tajemnie przeciw Francyi, nie mają najmniejszej zasady.

— Jenerał Courtois polecił wszystkim kapitanom gwardyi narodowej, iżby na przegląd, mający się odbyć d. 20 b. m. na polu Marsowém, każdy gwardzista wystąpił z bronią. Zatem w dniu pomienionym wystąpi na placu Marsowym 2 0,000 uzbrojonych gwardzistów, nie licząc w to liniowego wojska.

— Rząd tymczasowy przeniesie swoje siedlisko z Ratusza do Tuilleryi; robotnicy przyciśnieni wiekiem, przewiezieni będą do Meudon, gdzie w zdrowem położeniu używać będą swobodnego wypoczynku. Przy warstatach narodowych urządzono wyborne dla chorych szpitale; każdy oddział ma swego lekarza, a jeżeli chory nie jest tyle cierpiącym, iżby go oddawać do szpitala, dają mu bezpłatnie lekarstwa do domu.

— Naprawienie szkód, zrzadzonych w Tuilleryach, obliczone jest na 30,000 fr.

— Zamek Pau przeznaczony jest na mieszkanie dla Abd-el-Kadera. Emir otrzymał pozwolenie zabrać z sobą do tego zamku wszystkie osoby, należące do jego orszaku.

— P. Gormenin otrzymał polecenie wygotować projekt ustawy, która ma być przedłożoną Zgromadzeniu Narodowemu.

— Symbol Rzeczypospolitej, przyjęty przez Rząd tymczasowy, są trzy ręce, z których dwie ściskają się wzajemnie, a trzecia ukazuje na Niebo. Ręce połączone oznaczają jedność, która stanowi siłę, trzecia zaś swym gestem daje do zrozumienia, że wszelka mądrość jest od Boga.

— Alexander Dumas stał się obecnie dziennikarzem i założył nawet osobny dziennik.

— Mianowana została Kommissya, mająca się zająć roztrząśnieniem skarg wytoczonych przeciw P. Blanqui.

Dnia 17 kwietnia.

Armia Alpejska wzmienioną została piętnasto-tysięcznym korpusem, złożonym z dwóch brygad piechoty i jednej jazdy. Jenerał dywizyi Oudinot dowodzić będzie naczelnie całą armią, a przytém zatrzyma szeregowe dowództwo nad jazdą. Od kilku dni przybywa tu wiele dział w Douai lanych, które przeznaczone są częścią dla artylleryi gwardyi narodowej, częścią dla uzbrojenia otaczających stolicę warowni. Uzbrajanie to już się rozpoczęło. Słychać, że ruchome gwardye narodowe mają być do tych warowni przeniesione.

— Wczoraj, w Niedzielę, stolica Francyi przeżyła znowu dzień strasznych oczekowań, i znajdowała się w największem wzburzeniu. Rozszerzona pogłoskę o wiel-

большомъ народномъ собраніи, предполагавшемъ произвести новую демонстрацію, въ пагубныхъ видахъ коммунизма, противъ нѣкоторыхъ членовъ временнаго правительства (Ламартинъ, Гарнье-Пажеса и Марраста), и замѣстить ихъ Гг. Бланки и Кабе. Въ сущности, однако, дѣло было совершенно другаго рода; поутру собрались, на Марсовомъ Полѣ, разныя корпораціи, какъ сказываютъ, по приглашенію Луи Блана и Албера, для представленія правительству четырнадцати офицеровъ національной гвардіи и предложенія ему нѣкоторыхъ вопросовъ. Около полудня, все это собраніе потянулось къ ратушѣ, въ совершенномъ порядкѣ. Тамъ, въ то же время, ударили тревогу для сбора національныхъ войскъ, назначенныхъ для защиты ратуши и засѣдающихъ тамъ членовъ правительства. Тревога распространилась по городу, и вскорѣ собрались вокругъ ратуши національная гвардія Парижа, подвижная національная гвардія и окрестные батальоны, находившіеся въ городѣ по случаю выборовъ офицеровъ; всего посѣнилось къ защитѣ порядка до 100,000 чел., такъ что корпорація не могла даже проникнуть до ратуши, снабженной пушками и пригоровленной къ оборонѣ. Въ главѣ колонны корпорацій ѣхали нѣсколько гражданъ верхомъ, и между ними Г. Кабе. Однако, вскорѣ узнали о дѣлѣ демонстраціи, и вражда затихла; въ 4 часа, Ламартинъ доказался на балконѣ ратуши, вмѣстѣ съ другими членами правительства, и все кончилось миролюбиво. Если, въ самомъ дѣлѣ, цѣль собранія корпорацій была коммунистская, то, по единственному стремленію жителей Парижа къ подавленію такой демонстраціи, должно заключить, что партія, провозглашающая столь пагубныя правила, не имѣетъ ни какой надежды на успѣхъ, и должна покинуть свои намѣренія. Въ противномъ случаѣ, если точно не было другой цѣли, кромѣ представленія новоизбранныхъ офицеровъ, то не грустно ли, что члены правленія, Луи Бланъ и Алберъ, приводятъ въ волненіе столицу и правительство, не предвидѣвша о цѣли предпринимаемой ими демонстраціи!

— Всѣ газеты, за исключеніемъ *Reforme* и отчасти *Sauveur français*, въ восхищеніи отъ вчерашняго событія. Въ *La Presse* пишутъ, что 16-е Апрѣля есть прекраснѣйшее число изъ всѣхъ бывшихъ съ 24-го Февраля, оба всѣ національная гвардія явила любовь къ порядку. Дѣло порядка одержало побѣду. Въ такомъ же духѣ отзываются *Journal des Débats* и другія газеты.

— По силѣ восторженнаго сегодня правительственнаго распоряженія, 20-й день Апрѣля, въ который будетъ происходить освященіе знаменъ, должны считаться торжественныхъ, и всѣ общественныя заведенія будутъ въ этотъ день закрыты. При заставѣ Звѣзда, рабочіе устраиваютъ возвышеніе. Вся армія будетъ здѣсь представляема.

— Генералъ Шагарьеръ, который недавно прибылъ изъ Алжира отправленъ въ Берлинъ съ политическимъ порученіемъ, и можетъ быть, поѣдетъ даже въ Вѣну.

— Г-нъ Шатобрианъ опасно боленъ.

А н г л и я.

Лондонъ, 10 Апрѣля.

Собраніе хартистовъ въ Кеннингтонъ - Коммонъ обошлось безъ нарушенія тишины столицы. Предводители собранія уговаривали народъ соблюдать спокойствіе. Сегодня, на перекресткахъ улицъ, выставлены были объявленія, въ коихъ сказано; „что наблюденіе за порядкомъ и безопасностію имуществъ, есть первый долгъ каждаго гражданина; почему народное собраніе будетъ признавать врагомъ каждаго, кто только осмѣлится, какимъ бы ни было образомъ, возмутить спокойствіе столицы.“ Всѣ прежнія распоряженія были отмѣнены, чтобы отложить шествіе. Въ половинѣ десятаго часа утра, предводители хартистовъ и члены собранія вышли изъ Тоттенгамъ-Роада въ Кеннингтонъ-Коммонъ. По полученіи о томъ извѣстія, полиція не воспрещала шествія депутатовъ. Послѣ 11-ти часовъ, ѣзда, по многочисленнымъ улицамъ города, была воспрещена; всѣ казенныя зданія были заняты войскомъ, и многіе домохозяева приготовились къ защитѣ. Между тѣмъ процессія слѣдовала спокойно, и когда пришла на эту площадь, О'Конноръ произнесъ рѣчь, въ коей сказалъ, что 5,700,000 жителей Англій идутъ подать прошеніе въ парламентъ, однако уговаривалъ собравшихся сохранить порядокъ

къ згромадженію люду замиряющимъ выконане по- вѣя демонстрація, въ згубныхъ целяхъ коммунизма, противъ нѣкоторымъ члѣнкамъ Рządu tymczasowego (PP. Lamartine, Garnier-Pagès i Marrast), i zastąpić ich przez PP. Blanqui i Cabet. W istocie jednak stało się wcale co innego. Zrana zgromadziły się na Polu Marsowym różne korporacje, jak powiadają, na wezwanie PP. Louis Blanc i Alberta, dla przedstawienia Rządowi czternastu oficerów gwardyi narodowej i uczynienia mu niektórychъ zapytań. Około południa, całe to zgromadzenie udało się do Ratusza w najlepszymъ porządku. Tam, około tegożъ czasu, uderzono na trwogę dla zwołania gwardyi narodowej, przeznaczonej dla obrony Ratusza i zasiadających tamъ członkówъ Rządu. Trwoga rozszerzyła się po mieście, i niezwłocznie zgromadziły się około Ratusza gwardya narodowa Paryzka, ruchoma gwardya narodowa i okolice bataliony, znajdujące się w mieście z powodu wyboru oficerów; w ogóle pospieszyło dla obrony porządku około 100,000 ludzi, takъ dalece, iż korporacja nie mogła nawet zbliżyć się do Ratusza, opatrzonego w działa i gotowego do obrony. Na czele kolumny korporacyi jechało konno kilku obywateli, a między tymi i P. Cabet. Jednakże wkrótce dowiedziano się o prawdziwymъ celu demonstracyi, i wzburzenie się uspokoiło. O godzinie 4-jej, P. Lamartine ukazał się na balkonie Ratusza, wraz z innymi członkami Rządu, i wszystko się ukłoniło w sposóbъ przyjacielski. Jeśli w istocie cel zebrań się korporacyi byłъ kommunistyczny, tedy, z jednomyślnego pospiechu obywateli Paryzka do przytłumienia tego rodzaju demonstracyi, można wnosić, że stronnictwo, wyznające takъ zgubne zasady, nie ma żadnej nadziei powodzenia, i powinno się wyrzec swoichъ zamiarówъ. W przeciwnymъ razie, jeśli rzeczywiście nie było innego celu próczъ przedstawienia nowo-wybranychъ oficerów, tedy nie smutną jestъ rzeczą, że członkowie Rządu, jak PP. Louis Blanc i Albert, nabawiają Rząd i stolicę niepokoju, nie zawiadomivszy uprzednio kolegówъ o celu przedsiębranей przezъ się demonstracyi!

— Wszystkie dz. próczъ *Reforme* i w części *Courrier français*, są dzisiaj w uniesieniu zъ wczorajszego wypadku. *La Presse* pisze, że dzień 16 kwietnia jestъ najpiękniejszymъ dniemъ od dnia 24 lutego, gdyż cała gwardya narodowa objawiła w masie zamiłowanie porządku. Sprawa porządku odniosła zwycięstwo. Podobnieżъ wymurzą się *Journal des Débats* i inne.

— Wydane dziś postanowienie rządu ogłasza dzień 20 kwietnia, w którymъ nastąpi poświęcenie chorągwi, za dzień uroczysty, w którymъ wszelkie zakłady publiczne zamknięte będą. Całe wojsko będzie tu reprezentowane przy tej uroczystości.

— Generałъ Changarnier, który przybył niedawno zъ Algieru, wysłany został do Berlina w politycznymъ zleceniu, skąd może pojedzie nawet i do Wiednia.

— P. Chateaubriand złożony jestъ chorobą naderъ niebezpieczną.

ANGLIA.

London, 10 kwietnia

Chartyści odbyli dziś zapowiedziane swoje zgromadzenie w Kennington-Common, bezъ zakłócenia spokojności stolicy. Sami ichъ naczelnicy napominali lud do spokojności. W dniu dzisiejszymъ ujrano karty na rogachъ ulic, w którychъ konwencya oświadczyła: że „zachowanie porządku i bezpieczeństwa własności jestъ pierwszymъ obowiązkiemъ kaźdego obywatela; zatemъ konwencya narodowa uzna kaźdego za nieprzyjaciela, ktokolwiekъ jakimъby sposobemъ osmieleł się zakłócić pokój stolicy.“ W skutekъ takowej odezwy, zmieniono wszystkie poprzednie rozporządzenia, w celu przeszkodzenia demonstracyi Chartystów. O wpół-do-dziesiątej, naczelnicy Chartystów, z członkami konwencyi, z petycją wiezioną na wozie, wyruszyli zъ Tottenham-Road do Kennington-Common. Policya, uwiadomiona o témъ, nigdzie imъ nie stawiała zapory. Po godzinie 11-jej nie wpuszczano żadnego powozu na najludniejsze i najczynniejsze ulice miasta. Wszystkie publiczne gmachy były zabezpieczone wojskiemъ, a wielu właścicieli domówъ poczyniło przygotowania do obrony. Jednakże orszakъ postępowałъ spokojnie. Gdy stanął na pomienionymъ placu, zabrałъ głosъ O'Connor, w którymъ oświadczyłъ, że 5,700,000 mieszkańcówъ Anglii podaje prośbę do Parlamentu; prośba ta zatemъ nie może pozostać bezъ

и спокойствие. После того, собравшиеся мирно разошлись.

— Когда происходила демонстрация чартистов, в Лондон находилось до 200,000 чел., готовых в отражении всякого насилия, отчего число первых уменьшилось до 15,000. Изъ отдаленных мест королевства прибыло много демагогов, чтобы принять участие в этомъ дѣлѣ; но, увидѣвъ собраніе въ Кеннингтонъ-Коммонъ, они удостовѣрились, что дѣло ихъ потеряно.

— Пренія нижней палаты были весьма важны; палата большинствомъ 457 голосовъ, утвердила билль объ охраненіи короны и правительства соединенныхъ королевствъ отъ всякихъ злоумышленныхъ покушеній.

Г Е Р М А Н І Я .

Франкфуртъ на Майнѣ, 7 Апрѣля.

Въ *Journal de Francfort* напечатано извлеченіе изъ протокола 29 засѣданія союзнаго сейма, относительно выборовъ въ будущій германскій парламентъ. Сеймъ, соглашась съ опредѣленіемъ предварительнаго собранія, опредѣляетъ: 1) Изъ каждыхъ 50,000 чел. долженъ быть избранъ одинъ представитель. Страны менѣе населенныя, не имѣющія 50,000 чел., избираютъ однако по одному представителю. 2) Каждый совершеннолѣтній и самъ отъ себя зависящій Германецъ, не смотря на состояніе, имущество и исповѣданіе, можетъ быть избирателемъ и избираемымъ; но избирателемъ лишь въ той странѣ, гдѣ проживаетъ, а избираемымъ во всей Германіи. 3) Парламентъ долженъ собраться въ возможной скорости, чтобы 1 Мая могъ открыть свои засѣданія. Къ сему постановленію сейма приложенъ нижеслѣдующій списокъ народонаселенія странъ, составляющихъ Германскій союзъ, по переписи 1842 года, съ означеніемъ числа представителей, какое должно быть избрано для будущаго парламента. Въ этотъ списокъ еще не внесено народонаселеніе герцогства Шлезвигъ-Гольштинскаго, а также провинцій западной и восточной Пруссіи, которыя послѣ изданія уже сего постановленія сейма, изъявили Прусскому Королю желаніе присоединиться къ германскому союзу, и имѣютъ избрать 32 представителей.

	Число душъ.	Числ. деп.
Австрія	9,482,227	190
Пруссія	7,948,439	159
Баварія	3,560,000	71
Виртембергъ	1,395,462	28
Ганноверъ	1,305,351	26
Королевство Саксонское	1,200,000	24
Баденъ	1,000,000	20
Курфиршество Гессенское	567,868	11
Великое Герцогство Гессенское	619,500	12
Гольштейн-Лауенбургъ	360,000	7
Люксембург-Лимбургъ	253,583	5
Брауншвейгъ	209,600	4
Мекленбург-Шверинъ	358,000	7
Нассау	302,769	6
Саксен-Веймаръ	201,000	4
Саксен-Кобург-Гота	111,600	2
Саксен-Мейнингенъ	115,000	2
Саксен-Альтенбургъ	98,200	1
Мекленбург-Стрелицъ	71,769	1
Ольденбургъ	220,718	4
Ангальт-Дессау	52,947	1
Ангальт-Бернбургъ	37,046	1
Ангальт-Кётенъ	32,454	1
Шварцбургъ-Зондерсгаузенъ	45,117	1
Шварцбург-Рудольштадтъ	53,937	1
Гогенцоллерн-Гехингенъ	14,500	1
Гогенцоллерн-Зиммерингенъ	35,560	1
Вальдекъ	51,877	1
Рейсъ, старшая линія	22,255	1
Рейсъ, младшая линія	52,205	1
Липпе	72,062	1
Шаумбург-Липпе	21,000	1
Гессен-Гомбургъ	20,000	1
Лихтенштейнъ	5,246	1
Гамбургъ	129,800	3
Бременъ	48,500	1
Франкфуртъ	47,850	1
Любекъ	40,650	1

Всего, 30,164,392 605

skutku; przyczém napominal do spokojności i do utrzymania porządku. Po tych słowach, całe zgromadzenie rozszło się najspokojniej, wybrawszy deputacyą z 49 członków dla złożenia Izbie Niższej rzeczonyj prośby.

— Podczas kiedy się odbywała demonstracya Chartystów, znajdowało się w Londynie 200,000 osób, gotowych do odparcia wszelkiego gwałtu; w skutek czego liczba pierwszych zmniejszyła się do 15,000. Wprawdzie z najdalszych okolic Państwa przybyło mnóstwo demagogów, w zamiarze mienia udziału w tej sprawie; atoli widok zgromadzenia w Kennington-Common przekonał ich, że sprawę swoją mogą uważać za straconą.

— Rozprawy w Izbie Niższej były nader ważne; Izba bowiem, większością 457 głosów, uchwaliła bil, mający na celu zabezpieczenie korony i rządu połączonych Królestw przeciw wszelkim usiłowaniam ludzi źle-myslących.

Н І Е М С У .

Frankfurt nad Menem, 7 kwietnia.

Journal de Francfort zawiera wypis z protokołu 29 posiedzenia Sejmu Związkowego, we względzie wyborów do przyszłego Niemieckiego Parlamentu. Sejm, zgadzając się z uchwałą Zgromadzenia Przygotowawczego stanowi: 1) Na każde 50,000 ludności ma być wybrany jeden Reprezentant. Jeśli pozostała liczba ludności przewyższa 25,000, tedy ma prawo obrać jeszcze jednego Reprezentanta. Kraje pomniejsze, nie mające 50,000 ludności, wybierają wszakże po jednym Reprezentancie. 2) Każdy pełnoletni i sam od siebie zależący Niemiec, bez względu na stan, majątek i wyznanie, może być wyborcą i wybieralnym; ale wyborcą tylko w tym kraju, gdzie mieszka, wybieralnym zaś w całych Niemczech. 3) Parlament ma się zgromadzić co najrychlej, aby już mógł 1 maja posiedzenia swoje otworzyć.— Do tego postanowienia Sejmu dołączony jest następujący spis ludności państw, stanowiących Związek Niemiecki, z r. 1842, wraz z liczbą Reprezentantów, jaka z nich ma być wybrana do przyszłego Parlamentu. Do spisu tego nie wchodzi jeszcze ludność Xięstwa Holsztynsko-Szlezwickiego, ani też prowincyi Pruss Zachodnich i Wschodnich, która po wydaniu dopiero tego postanowienia Sejmu, oświadczyła Królowi Pruskiemu chęć przystąpienia do Związku Niemieckiego i ma wybrać 32 Reprezentantów.

	Ludność	Deputowani
Cesarstwo Austryackie	9,482,227	190
Królestwa: Prusskie	7,948,439	159
— Bawarskie	3,560,000	71
— Wirtebergskie	1,395,462	28
— Hanowerskie	1,305,351	26
— Saskie	1,200,000	24
Xięstwo Badeńskie	1,000,000	20
Elektorstwo Heskkie	567,868	11
W. Xięstwo Heskkie	619,500	12
Xięstwa: Holsztyn-Lauenburg	360,000	7
— Luxemburg-Limburg	253,583	5
— Brunawickie	209,600	4
— Meklemburg-Szweryn	358,000	7
— Nassauskie	302,769	6
— Sasko-Wejmarskie	201,000	4
— Sasko-Koburg-Gotha	111,600	2
— Sasko-Meiningen	115,000	2
— Sasko-Altenburg	98,200	2
— Meklemburg-Strelitz	71,769	1
— Oldenburgskie	220,718	4
— Anhalt-Dessau	52,947	1
— Anhalt-Bernburg	37,046	1
— Anhalt-Cöthen	32,454	1
— Szwareburg-Sonderhaus	45,117	1
— Szwareburg-Rudolstadt	53,937	1
— Hohenzollern-Hechingen	14,500	1
— Hohenzol.-Siegmaringen	35,560	1
— Waldeck	51,877	1
— Reuss, linia starsza	22,255	1
— Reuss, linia młodsza	52,205	1
— Lippe	72,062	1
— Szaumburg Lippe	21,000	1
— Hessen-Homburg	20,000	1
— Liechtenstein	5,246	1
Wolne miasta: Hamburg	129,800	3
— Bremen	48,500	1
— Frankfurt	47,850	1
— Lubeka	40,650	1

Ogół . 30,164,392 605

(2)

Шлезвигъ-Голштинское-Герц. Ренсбургъ, 19 Апрелья.

Сегодня прибылъ сюда князь Радзивилъ, для пріятія главной команды надъ Прусскими войсками. Главная команда надъ всеми германскими войсками, дѣйствующими противъ Датчанъ, имѣетъ быть вѣрне на генералу Галкетту.

— Въ Шлезвигъ-Голштейнской газетѣ напечатано распоряженіе, относительно избранія депутатомъ отъ Шлезвигъ-Голштейнскаго герцогства, въ національное Германское собраніе.

— Число волонтеровъ изъ разныхъ германскихъ странъ, желающихъ участвовать въ нашей войнѣ, ежедневно увеличивается.

— Здѣсь собираютъ добровольныя пожертвованія для образованія германскаго флота.

И т а л і я.

Миланъ, 16 Апрелья.

Въ *Indépendance Belge* пишутъ: „Мы получили слѣдующее полу-официальное увѣдомленіе объ основаніяхъ, въ которыхъ условились Папа, Король Сардинскій и Великій герцогъ Тосканскій, для будущаго устройства Италіи: Италіанскій Полуостровъ будетъ раздѣленъ на шесть большихъ владѣній: 1) Неаполь, 2) Сицилію, 3) Церковную Область, 4) Этрурское Королевство, составленное въ пользу Великаго герцога Тосканскаго изъ нынѣшняго Великаго герцогства и окружающихъ его владѣній (Понтремоли, Модены, Пиетрасанти, Луниджіаны, и проч.), 5) Ломбардію, подъ какимъ бы то ни было управленіемъ, принятымъ Ломбардцами, 6) Сардинію; для Короля Карла-Алберта предполагаютъ вознагражденіе, въ случаѣ если Савоія будетъ возвращена Франціи. Оборонительный и наступательный союзъ между сими шестью владѣніями. Италіанскій Союзъ, защищенный отъ вышнихъ непріятелей системою крѣпостей. Одинакіе вѣсы, мѣры и монеты. Уничтоженіе внутреннихъ таможенъ. Сеймъ, заседающій въ Римѣ подъ предсѣдательствомъ Папы.“

— Въ газетѣ *Observatore Triestino* утверждаютъ, что въ сраженіяхъ при Пескьерѣ и Кастельово Миланцы лишились 2,500 чел. убитыми, ранеными и плѣнными.

— Одна изъ здѣшнихъ газетъ заключаетъ показаніе убитыхъ Медіоланцевъ въ продолженіе пятинедельной борьбы; число ихъ простирается до 220 чел.

— Въ Бергамо скончался знаменитый композиторъ Доницетти.

Савоія. Шамбери, 5 Апрелья.

Колонна волонтеровъ, въ числѣ 2,000 чел., состоящая изъ Савойцевъ и Французовъ, дѣйствовавшихъ противъ намѣреній и повелѣній временнаго правительства республики, вступила, 3-го Апрелья поутру, въ Шамбери. Она овладѣла сначала почтами и казармами. Потомъ начальники ея отправились въ Ратушу, гдѣ издали четыре прокламаціи объ учрежденіи республики и временнаго правительства. — Вскорѣ собрались толпы, враждебныя республиканской партіи. Волонтеры, разсѣявъ ихъ угрозами, пошли на Королевскій замокъ и разграбили его, равно какъ и большую часть публичныхъ зданій. Тогда произошла реакція. Ударили въ набатъ; жители окрестныхъ деревень устремились въ городъ, соединились съ горожанами, и завязали сраженіе съ республиканскою колонною. Почти всѣ инсургенты были взяты въ плѣнъ. Французы отосланы въ свое отечество. Три тысячи сардинскихъ войскъ вступили въ Шамбери.

Хіест. Шлезвигко-Голштынскіе. Ренсбург, 19 kwietnia.

Хіаже Радзивилъ przybył tu dziś dla objęcia naczelnego dowództwa nad wojskami Prusskimi. Główne dowództwo nad wszystkimi wojskami Niemieckimi, działającymi przeciwko Duńczykom, otrzymał ma Generał Halkett.

— Gazeta Szlezwicko-Holsztyńska zawiera rozporządzenie, dotyczące wyboru deputowanych z Xięstw Szlezwiku i Holsztynu na Narodowe Zgromadzenie Niemieckie.

— Liczba ochotników z różnych krajów Niemieckich, pragnących mieć udział w wojnie, powiększa się codziennie.

— Zbierają tu składki dobrowolne na utworzenie Floty Niemieckiej.

В ѣ о с н у.

Медіолан, 16 kwietnia.

Въ *Indépendance Belge* пишутъ: Оtrzymałiśmy następującą pół-urzędową wiadomość o zasadach, względem których porozumeli się już Papież, Król Sardynski i W. Xiąże Toskański, dla przyszłego zjednoczenia i urządzenia Włoch. Półwysp Włoski ma być rozdzielony na sześć wielkich krajów, któremi są: 1) Neapol. 2) Sycylia. 3) Państwo Kościelne. 4) Królestwo Etruryi, utworzone na rzecz Wielkiego Xięcia Toskańskiego z teraźniejszego Wielkiego Xięstwa i państw sąsiednich (Pontremoli, Modeny, Pietrasanti, Lunigiany i t. d.). 5) Lombardia, jakkolwiek rząd uorganizują u siebie Lombardezycy. 6) Sardynia. Dla Króla Karola-Alberta zapewniają wynagrodzenie, w razie, jeśliby Sabaudya została zwróconą Francji — Dalsze warunki tego połączenia są: Odporne i zaczepne przymierze między temi sześciu Państwami. — Związek Włoski, zasłonięty od zewnętrznych nieprzyjaciół systematem warowni. — Jednostajne wagi, miary i moneta — Zniesienie celi wewnętrznych. — Sejm ogólny, odbywający posiedzenia w Rzymie, pod prezydencją Papieża.“

— Dz. *Observatore Triestino* zapewnia, że Austriacy utracili w bitwach pod Peschierą i Castelnovo 2,500 ludzi w zabitych, ranionych i jeńcach.

— Jedna z gazet tutejszych podaje wykaz poległych Medyolańczyków w ciągu pięć-dniowej walki; liczba ich wynosi 220.

— W Bergamo umarł sławny kompozytor Donizetti.

Саваудья. Chambery, 5 kwietnia.

Колонна революционистовъ, въ числѣ 2,000 ludzi, składająca się z Sabaudczyków i Francuzów, działających wbrew zamiarom i rozkazom tymczasowego Rządu Rzeczypospolitej, uorganizowana w Lyonie, wkroczyła 3-go kwietnia, z rana, do Chambery, i naprzód opanowała pocztę i koszary. Następnie naczelnicy jej udali się do Ratusza, gdzie ogłosili cztery odezwy o ustanowieniu Rzeczypospolitej i Rządu tymczasowego. Wkrótce zgromadziły się tłumy, przeciwne s ronnictwu Republikańskiemu; — atoli przybyły, rozproszywszy je pogrozkami, udali się sami do zamku Królewskiego i złupili go, równie jak większą część gmachów publicznych. Naówczas zaszła reakcja. Uderzono na gwałt we dzwony; mieszkańcy wsi sąsiednich rzucili się do miasta, połączyli się z mieszkańcami i uderzyli na Republikańską kolonnę. Prawie wszyscy rokoszanie dostali się w niewolę. Francuzów odesłano na powrót do ojczyzny. Trzy tysiące wojska Sardynskiego weszło do Chambery.“